

Nota Reserves en Voorzieningen 2025

Gemeente Ouder-Amstel

Inhoud

Hoofdstuk 1: Inleiding.....	4
1.1 Aanleiding	4
1.2 Doelstelling	4
1.3 Leeswijzer.....	4
Hoofdstuk 2: Algemene kenmerken reserves en voorzieningen	4
2.1 Begripsbepaling reserves	5
2.2 Begripsbepaling voorzieningen	5
Hoofdstuk 3: Reserves en voorzieningen in de P&C-cyclus.....	6
3.1 Programmabegroting.....	6
3.2 Bestuursrapportages (BURAP)	6
3.3 Jaarrekening.....	7
3.4 Weerstandsvermogen	7
Hoofdstuk 4: Beleid en beheer Reserves	7
4.1 Beleidsuitgangspunten	7
4.2 Reserves mogen niet negatief zijn	7
4.3 Reserve dekking kapitaallasten.....	8
4.4 Rente reserves	8
4.5 Bevoegdheid.....	8
4.6 Instellingscriteria.....	8
4.6.1 Algemene reserves.....	8
4.6.2 Bestemmingsreserves	9
4.7 Mutaties op reserves	9
4.8 Opheffen van reserves	9
4.9 Dekking structurele lasten via reserves.....	9
Hoofdstuk 5: Beleid en beheer Voorzieningen.....	10
5.1 Beleidsuitgangspunten	10
5.2 Bevoegdheid.....	10
5.3 Instellingscriteria.....	10
5.4 Mutaties op voorzieningen	11
5.4.1 Stortingen en onttrekkingen.....	11
5.4.2 Negatieve voorzieningen	12
5.5 Wijzigen doel of bestemming van voorzieningen	12
5.6 Opheffen van voorzieningen	12
Hoofdstuk 6: Voorzieningen voor onderhoud.....	12
6.1 Instellen onderhoudsvoorziening.....	12
6.2 Voorwaarden voor het hebben van een onderhoudsvoorziening	12

6.3 Achterstallig onderhoud.....	13
Hoofdstuk 7: Weerstandsvermogen en risicoprofiel	14
7.1 Beschikbare weerstandscapaciteit	14
7.1.1 Incidentele weerstandscapaciteit.....	14
7.1.2 Bufferfunctie van de algemene reserve	14
7.1.3 Structurele weerstandscapaciteit.....	14
7.2 Risico's	15
7.3 Weerstandsvermogen	15
7.4 Kengetallen.....	17
7.4.1 Netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen.....	17
7.4.2 Solvabiliteitsratio	18
7.4.3 Grondexploitatie.....	18
7.4.4 Structurele exploitatieruimte	19
7.4.5 Belastingcapaciteit	20
Hoofdstuk 8: Overzicht van reserves en voorzieningen	21
Hoofdstuk 9: Slotbepalingen	21
Citeertitel.....	21
Wijziging van de nota.....	21
Inwerkingtreding.....	21
Bijlage 1.....	22
Reserves.....	22
Voorzieningen.....	27

Hoofdstuk 1: Inleiding

1.1 Aanleiding

In de financiële verordening 2023 gemeente Ouder-Amstel staat: “Minimaal iedere raadsperiode wordt de nota reserves en voorzieningen vastgesteld door de Gemeenteraad.”

Daarnaast is er een advies vanuit de provincie om de reserve(s) groot planmatig onderhoud om te zetten naar voorzieningen voor 2025. In deze nota wordt invulling gegeven aan dit advies. Belangrijk om te vermelden is dat deze nota ingaat vanaf 1 januari 2025 en dat de reserve(s) groot planmatig onderhoud dan pas worden omgezet naar voorzieningen. De omzetting zal definitief worden vastgesteld door de raad bij de vaststelling van de programmabegroting 2025-2028 van de gemeente Ouder-Amstel. De omzetting van de reserve(s) naar voorzieningen wordt op voorhand wel al meegenomen in de programmabegroting 2025-2028.

Het kader voor het omgaan met reserves en voorzieningen is deze nota. De voorgaande nota reserves en voorzieningen dateert van 2017.

Deze nieuwe, geactualiseerde nota sluit aan bij het strategisch financieel kader van de gemeente, het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV), zoals gewijzigd in 2019 en de huidige inzichten en standpunten van de commissie BBV.

1.2 Doelstelling

Doel van deze nota is dat mede inhoud wordt gegeven aan het strategisch financieel beleid van de gemeente en te voldoen aan de eisen van de regelgeving. Met deze herijkte nota reserves en voorzieningen stelt de raad kaders vast.

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk twee worden de begrippen en kaders beschreven, daarna volgen de spelregels van reserves en voorzieningen, het weerstandsvermogen en het risicoprofiel van de gemeente Ouder-Amstel, het overzicht van de reserves en voorzieningen op hoofdlijnen en de slotbepalingen. Een aantal “regels” zijn omkaderd omdat hier specifiek de aandacht op te vestigen. Maar in de uitvoering is het geheel van de nota van belang.

Hoofdstuk 2: Algemene kenmerken reserves en voorzieningen

Bij reserves en voorzieningen gaat het om het beschikbaar hebben van middelen voor uitgaven in de toekomst. De uitgaven kunnen een vrijwillig karakter betreffen (reserves), of een verplicht karakter (voorzieningen).

De regelgeving en het beleid voor reserves en voorzieningen is gericht op een zo goed mogelijke ondersteuning van een evenwichtige ontwikkeling van de financiële positie van de gemeente.

De reserves en voorzieningen kunnen de volgende functies vervullen:

- *Bufferfunctie*: De reserves vormen een buffer voor het opvangen van onverwachte tegenvallers. De reserves maken het mogelijk noodzakelijke financiële aanpassingen niet schoksgewijs te laten verlopen. Meestal is dit de zogenaamde algemene reserve.
- *Bestedingsfunctie*: De reserve wordt ingezet als dekkingsmiddel voor exploitatielasten, investeringen of kapitaallasten. Bestemmingsreserves worden gevormd na besluitvorming door

de raad voor bepaalde specifieke bestemmingen en hebben daarmee een bestedingsfunctie. Een voorbeeld hiervan zijn de bestemmingsreserves ter dekking van kapitaallasten.

- *Egalisatiefunctie*: Reserves kunnen worden gevormd om of baten en lasten over de jaren heen gelijkmatig te verdelen. Pieken en dalen in de exploitatie kunnen zodoende worden vermeden..
- *Inkomensfunctie*: Reserves worden, wanneer zij in liquide vorm aanwezig zijn, rentedragend uitgezet bij 's Rijksschatkist. Hierdoor worden rente inkomsten gegenereerd.

2.1 Begripsbepaling reserves

Definitie

Reserves vormen het eigen vermogen en zijn vrij te besteden. Voor zover het vermogen nog geen bestemming heeft gekregen, is er sprake van de algemene reserve en is daarmee de belangrijkste component van het weerstandsvermogen. Het deel van het vermogen dat een bestemming heeft gekregen maakt onderdeel uit van de bestemmingsreserves.

De algemene kenmerken van reserves zijn:

- Reserves staan aan de passivazijde van de balans en maken onderdeel uit van de eigen vermogenspositie van de gemeente.
- Reserves worden uitsluitend gevormd en aangewend in het kader van de resultaatbestemming.
- De gemeenteraad kan vrij beschikken over de reserves en de bestemming bepalen.
- Voor de vorming en besteding van reserves is een financiële onderbouwing gewenst, maar niet verplicht.
- Een reserve kan ook gebruikt worden voor de egalisering van tarieven. Door het gebruik van een egalisatiereserve kan beter gestuurd worden op de tarief ontwikkeling.

2.2 Begripsbepaling voorzieningen

Definitie

Voorzieningen zijn onvermijdelijke verplichtingen, welke zijn ontstaan in het heden, dan wel het verleden. Dit betekent dat de voorzieningen alleen ingezet worden voor het doel waarvoor zij zijn ingesteld. Omdat voorzieningen niet vrij beschikbaar zijn, worden ze tot het vreemd vermogen gerekend.

De algemene kenmerken van voorzieningen zijn:

- Voorzieningen staan aan de passivazijde van de balans en maken onderdeel uit van het vreemd vermogen.
- Voorzieningen worden gevormd door stortingen vanuit de exploitatie.
- Een voorziening is niet vrij besteedbaar, maar is slechts inzetbaar voor het bestemde doel.
- Voorzieningen moeten financieel onderbouwd zijn.

Hieronder een overzicht van de belangrijkste verschillen tussen reserves en voorzieningen.

Belangrijkste verschillen	Reserve	Voorziening
Vermogenspositie	Eigen vermogen	Vreemd vermogen
Verantwoordelijkheid	Gemeenteraad	College
Bestemming	Voor raad vrij besteedbaar.	Alleen inzetbaar voor betreffende doel.
Wijziging van bestemming	Via raadsbesluit.	Niet mogelijk.
Toevoeging en onttrekking	Resultaat bestemmend:	Resultaat bepalend:

Belangrijkste verschillen	Reserve	Voorziening
	<p>Het resultaat van de baten en lasten leidt tot een storting respectievelijk onttrekking aan de reserve.</p> <p>Raadsbesluit is vereist. Tenzij aparte regels afgesproken.</p> <p>Stortingen in en onttrekking uit reserves komen niet direct ten laste van de exploitatie.</p>	<p>De storting in een voorziening is een last voor de begroting en komt direct ten laste van de exploitatie.</p> <p>Onttrekkingen aan voorzieningen moeten verplicht via de voorziening lopen. Met uitzondering van de egalisatievoorzieningen. Hiervoor geldt dat het saldo in de exploitatie met de betreffende voorziening wordt verrekend.</p> <p>Hiervoor is geen raadsbesluit nodig.</p>
Financiële onderbouwing	Niet verplicht, wel wenselijk.	Verplichte onderbouwing.
Controle	Horizontale controle door raad.	Onderworpen aan accountantscontrole.
Indeling	<ul style="list-style-type: none"> - Algemene reserve - Bestemmingsreserve - Egalisatiereserves - Dekkingsreserves - Reserves grondbedrijf 	<p>Voorzieningen voor:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Verplichtingen en verliezen - Bestaande risico's - Onderhoudsegalisatievoorzieningen - Egalisatie van kosten - Door derden bekleemde middelen met een specifieke aanwending

Hoofdstuk 3: Reserves en voorzieningen in de P&C-cyclus

3.1 Programmabegroting

Bij het opstellen van de (meerjaren)begroting worden de reserves en voorzieningen integraal beoordeeld en worden de meerjarige uitgaven en inkomsten geactualiseerd. Hierbij wordt onder andere gekeken naar de noodzaak voor het aanhouden van de reserve, de omvang en de (meerjarige)ontwikkeling van de reserves en voorzieningen. Daarnaast beoordelen we ook of het noodzakelijk is om nieuwe reserves of voorzieningen in te voeren. Een meerjarig overzicht van de reserves en voorzieningen nemen we in de programmabegroting op.

Mutaties op reserves vereisen de instemming van de gemeenteraad. De gemeenteraad keurt met het vaststellen van de begroting de voorgenomen onttrekkingen en stortingen in de reserves goed. De vaststelling van de begroting heeft een begrotingswijziging tot gevolg waarna we de verwerking van de begroting in de financiële administratie doorvoeren.

Indien het voorstel is om een nieuwe reserve of voorziening in te voeren dan voegen we bij het raadsvoorstel een afzonderlijk reserve- of voorzieningenblad toe. Hierop staat alle benodigde informatie over de nieuwe reserve of voorziening. Via een apart beslispunt vragen we de gemeenteraad een besluit te nemen voor de instelling van de nieuwe reserve of voorziening. Ook het opheffen van een reserve of voorziening vindt plaats met een apart beslispunt in het raadsbesluit.

3.2 Bestuursrapportages (BURAP)

Tussentijdse wijzigingen op reserves en voorzieningen rapporteren we in de bestuursrapportages. Na goedkeuring door de gemeenteraad passen we de begroting hierop aan.

3.3 Jaarrekening

In de jaarrekening geven we in de toelichting op de balans per reserve en per voorziening het verloop gedurende het jaar weer. Daarnaast lichten we de reden van alle toevoegingen en onttrekkingen toe. Ook de afwijking tussen de realisatie en de raming lichten we toe.

Door de vaststelling van de jaarrekening door de gemeenteraad vindt vaststelling plaats van de gerealiseerde onttrekkingen en stortingen in reserves en voorzieningen.

Indien het voorstel is om een nieuwe reserve of voorziening in te voeren dan voegen we bij het raadsvoorstel ook een afzonderlijk reserve- of voorzieningenblad toe. Via een apart beslispunt vragen we de gemeenteraad een besluit te nemen voor de instelling van de nieuwe reserve of voorziening. Ook het opheffen van een reserve of voorziening vindt plaats met een apart beslispunt in het raadsbesluit.

3.4 Weerstandsvermogen

De Algemene Reserve is onderdeel van de berekening van de weerstandscapaciteit. De overige reserves nemen we niet mee in de bepaling van het weerstandsvermogen omdat hier een bestemming aan ten grondslag ligt. In de begroting en in de jaarrekening bepalen we in de paragraaf Risico's en weerstandsvermogen de weerstandsratio. We zetten het beschikbare weerstandsvermogen af tegen de mogelijke risico's. Dit wordt nader toegelicht in hoofdstuk 6.

Hoofdstuk 4: Beleid en beheer Reserves

4.1 Beleidsuitgangspunten

De gemeenteraad heeft beleidsvrijheid in de omgang met reserves. Er zijn geen wettelijke restricties voor de gemeenteraad om reserves in te stellen, op te heffen of de bestemming ervan te wijzigen. De regelgeving met betrekking tot reserves in het BBV is hoofdzakelijk beperkt tot definities en de wijze van rapporteren in begroting en jaarrekening.

Belangrijke aspecten die Ouder-Amstel hanteert bij het beleid inzake reserves zijn: transparantie, doelmatigheid en integrale afweging. Het gemeentelijk uitgangspunt bij reserves is het zoveel mogelijk beperken van (bestemmings)reserves, zowel qua aantal als qua omvang. Het beperken van de reserves bevordert de inzichtelijkheid in de financiële positie van de gemeente. Als het gaat om het realiseren van een bepaald beleidsdoel, loopt dit zoveel mogelijk via de exploitatie. Daar vindt ook de integrale afweging plaats. Voorkomen moet worden dat de aanwezigheid van veel bestemmingsreserves leidt tot uitholling van het bestuurlijk afwegingsproces. Een beperkt aantal reserves geeft daarnaast een beter overzicht en inzicht.

Onttrekkingen aan reserves zijn incidentele dekkingsmiddelen. Daarom brengen we geen structurele lasten ten laste van de reserves. Het risico is anders aanwezig dat de begroting in de toekomst zwaarder belast wordt, indien een reserve is uitgeput, terwijl de activiteit door blijft gaan. De kosten moeten dan in de begroting worden opgevangen. Een uitzondering in het BBV op de regel dat onttrekkingen aan reserves incidentele dekkingsmiddelen zijn, is de reserve dekking kapitaallasten. In dat geval worden afschrijvingen uit reserves gedekt. Deze uitzondering is ingesteld nadat het dekken van investeringen uit reserves werd verboden en dit problemen gaf voor gemeenten die spaarden voor investeringen.

4.2 Reserves mogen niet negatief zijn

Negatieve bestemmingsreserves zijn volgens het BBV niet toegestaan. In feite zijn het geactiveerde tekorten die aan de passivazijde van de balans worden opgenomen. Het opnemen van negatieve bestemmingsreserves zou tot een kunstmatige verhoging van de algemene reserve leiden. Dit is bezwaarlijk voor het inzicht in de financiële positie, waar een verkeerde signaalwerking van uit kan gaan.

Het is wel mogelijk dat een situatie ontstaat, waarbij sprake is van een negatieve algemene reserve. Hiermee wordt bedoeld dat de omvang van de totale reservepositie van de gemeente onvoldoende van omvang is om een rekeningtekort te dekken. Het provinciaal toezichtkader stelt dat wanneer de algemene reserve negatief wordt, de gemeente deze negatieve stand van de algemene reserve binnen de termijn van de meerjarenraming moet wegwerken. Lukt dit niet, dan wordt een gemeente onder preventief toezicht geplaatst. Is de negatieve stand ontstaan ten gevolge van verliezen op de grondexploitatie, dan kan de toezichthouder de gemeente toestemming geven dit tekort in een langere periode dan 4 jaar te saneren.

4.3 Reserve dekking kapitaallasten

Op grond van het BBV is het niet toegestaan om gemeentelijke middelen ineens op een actief (investering) in mindering te brengen. Investerings moeten bruto worden geactiveerd en afgeschreven. Indien het wenselijk is om eenmalige middelen (reserves of exploitatiebudgetten) in te zetten voor investeringen kunnen deze gestort worden in een (afzonderlijke) bestemmingsreserve. Via de vorming van een (afzonderlijke) bestemmingsreserve dekking kapitaallasten kunnen de kapitaallasten, die in de exploitatie op de betreffende producten staan, worden afgedekt door jaarlijks een bedrag gelijk aan de kapitaallasten uit die bestemmingsreserve te laten vrijvallen. Op die manier kan worden bereikt dat deze lasten budgetneutraal zijn. Deze kapitaallastenreserve heeft derhalve administratieve, financieel-technische achtergronden. In het BBV is vastgelegd dat indien geen rente aan deze bestemmingsreserve wordt toegevoegd dat dan alleen de afschrijvingslasten aan de reserve mogen worden onttrokken.

Het aanspreken van het vermogen in deze reserve heeft direct gevolgen voor de exploitatie. Onttrekkingen aan een bestemmingsreserve kapitaallasten mogen als structureel worden aangemerkt (notitie materiele vaste activa commissie BBV).

4.4 Rente reserves

Het BBV staat het toevoegen van rente aan reserves toe. Echter de Commissie BBV adviseert vanwege het verlangde inzicht, de eenvoud en transparantie deze systematiek niet toe te passen. In onze gemeente is dan ook voor gekozen om geen rente toe te voegen aan de reserves.

4.5 Bevoegdheid

De gemeenteraad besluit tot het instellen en opheffen van reserves (budgetrecht van de raad).

4.6 Instellingscriteria

Zoals vermeld is het uitgangspunt het zoveel mogelijk beperken van bestemmingsreserves, zowel qua aantal als qua omvang. Voorkomen moet worden dat onnodig middelen worden vastgelegd waarvoor een andere bestemming mogelijk is.

In het verzoek aan de gemeenteraad om een reserve in te stellen moet worden aangegeven:

- de naamstelling van de reserve
- type reserve
- het beleidsdoel waarvoor de reserve wordt gevormd;
- de gewenste of noodzakelijke, minimale en/of maximale omvang, inclusief onderbouwing.
- de onderbouwing van stortingen en onttrekkingen
- de start- en eventueel de einddatum van de reserve.

Het doel, omvang et cetera van een reserve kan altijd door de gemeenteraad worden gewijzigd. Deze wijziging vindt plaats door middel van een raadsbesluit.

4.6.1 Algemene reserves

Het instellen van een algemene reserve dient bij raadsbesluit plaats te vinden.

4.6.2 Bestemmingsreserves

Het instellen van een bestemmingsreserve dient bij raadsbesluit plaats te vinden.

Een bestemmingsreserve stellen we in voor concrete door de gemeenteraad vast te stellen doelen. In principe vindt de realisatie plaats binnen een vooraf bepaalde tijd.

4.7 Mutaties op reserves

Bij de begroting geven we inzicht in de stand en de ontwikkeling van de reserves. De gemeenteraad staat met het vaststellen van de begroting de voorgenomen onttrekkingen en stortingen in de reserves toe (budgetrecht van de raad).

Tussentijdse wijzigingen op reserves worden gerapporteerd in de bestuursrapportages of in specifieke raadsvoorstellen, waarbij de begroting wordt aangepast. De besluitvorming door de gemeenteraad moet in de loop van het begrotingsjaar plaatsvinden tot uiterlijk 31 december van het betreffende jaar.

In de realisatie (jaarrekening) kunnen mutaties in de reserves alleen plaatsvinden tot maximaal het bedrag dat door de gemeenteraad is goedgekeurd, tenzij de gemeenteraad het college heeft gemandateerd. Daarboven is een raadsbesluit noodzakelijk. Uitzondering hierop vormen de egalisereserves. Deze zijn bedoeld voor de egalisatie van ongewenste grote schommelingen van lasten en baten in een afgebakend deel van de begroting. De gemeenteraad bepaalt waartoe egalisereserves in het leven worden geroepen. De stortingen en onttrekkingen worden op basis van werkelijkheid verricht en indien deze afwijken van de raming is hiervoor geen afzonderlijk raadsbesluit noodzakelijk.

Indien in de realisatie blijkt dat onttrekkingen aan reserves lager zijn dan geraamd, dan wordt onttrokken op basis van de realisatie. Indien onttrekkingen zouden plaatsvinden op basis van de hogere ramingen dan ontstaan rekeningoverschotten. Deze dienen weer bij de jaarrekening verklaard te worden en de reserve moet weer op niveau gebracht worden om de toekomstige onttrekkingen te kunnen opvangen.

4.8 Opheffen van reserves

Als het doel waarvoor de reserve is ingesteld of de vastgestelde einddatum wordt bereikt, dan wordt de reserve opgeheven. Hierbij wordt rekening gehouden met de eventueel dan nog bestaande (financiële) verplichtingen. Opheffen vindt middels raadsbesluit plaats. Eventuele vrijvallende middelen worden toegevoegd aan de Algemene Reserve of gebruikt voor andere doeleinden. De raad bepaalt de bestemming van de vrijgevallen middelen via het raadsbesluit.

Als een verlenging van de reserve noodzakelijk is wordt een nieuw raadsbesluit opgehaald.

4.9 Dekking structurele lasten via reserves

Dankzij een nieuwe maatregel kunnen gemeenten vanaf 2024 een deel van hun algemene reserves en overschotten inzetten voor het dekken van structurele lasten. Gemeenten bepalen zelf of ze hiervan gebruikmaken. De maatregel is geen oplossing voor structurele tekorten, maar kan helpen om actuele knelpunten op te lossen.

De maatregel komt voort uit het overleg tussen de fondsbeheerders, de VNG, het IPO en de financieel toezichthouders. Gemeenten kunnen vanaf 2024 het surplus in de algemene reserve (wat niet nodig is voor het afdekken van risico's) aanwenden voor het dekken van structurele exploitatielasten. Van dit vrij besteedbare deel, het surplus, mogen gemeenten jaarlijks 10% inzetten voor structurele lasten.

Dit onder de voorwaarde dat de solvabiliteit van de gemeente groter of gelijk aan 20% is en blijft. Dit deel wordt dan tot 'structurele baat' bestempeld. Ook moet het weerstandsvermogen naar het oordeel van de toezichthouder (de provincie) voldoende zijn, gebaseerd op een adequate risico-inventarisatie. Alle risico's moeten gekwantificeerd zijn.

Het inzetten van 10% van het surplus van de algemene reserve om structurele lasten te dekken dient middels een raadsbesluit te worden voorgelegd aan de raad. Dit kan ook via een apart beslispunt bij het vaststellen van de programmabegroting.

Hoofdstuk 5: Beleid en beheer Voorzieningen

5.1 Beleidsuitgangspunten

De omvang van voorzieningen dient dekkend te zijn voor de achterliggende verplichtingen en risico's. Over- en onderdekking zijn niet toegestaan.

Indien sprake is van een schatting van de onderliggende verplichting of risico, dan moet deze schatting betrouwbaar zijn. Dit hangt samen met de eisen die aan de getrouwheid van een jaarrekening worden gesteld. Het is niet toegestaan om de vorming van een voorziening voor bestaande verplichtingen achterwege te laten op grond van bijvoorbeeld beleidsmatige overwegingen.

Bij voorzieningen kan ook sprake zijn van voorzieningen voor dubieuze debiteuren en verliesvoorzieningen grondexploitaties. Dit zijn voorzieningen die op basis van het BBV (presentatie technisch) verplicht in mindering moeten worden gebracht op het totale debiteurensaldo c.q. de boekwaarde van de grondexploitaties (activazijde van de balans).

Voorzieningen worden gevormd ten laste van het betreffende taakveld/product in de exploitatiebegroting. Vorming van voorzieningen telt dan ook mee in het resultaat vóór bestemming (resultaatbepaling). De toepassingen komen verplicht rechtstreeks ten laste van de voorziening. Dit in tegenstelling tot reserves (resultaatbestemming).

In een enkel geval mag via een voorziening geld worden gespaard voor toekomstige verwachte uitgaven. Om te voorkomen dat er plotseling een of twee jaar grote uitgaven zijn en daarna weer lang niet, mogen onder bepaalde voorwaarden de lasten voor groot onderhoud jaarlijks gespreid worden. Dan wordt jaarlijks een vast bedrag 'gespaard' via de begroting. Een belangrijke voorwaarde is dan dat er een actueel onderhoudsplan is.

Er mogen geen voorzieningen gevormd worden voor aan arbeid gerelateerde verplichtingen zoals bijvoorbeeld bij ziekte van werknemers, omdat dit min of meer terugkomende lasten zijn die al in de meerjarenraming zijn opgenomen.

5.2 Bevoegdheid

De gemeenteraad besluit tot het instellen en opheffen van voorzieningen. Door het verplichtende karakter van de voorzieningen heeft de gemeenteraad hierbij echter weinig speelruimte.

Formeel dient de gemeenteraad de betreffende lasten in de begroting echter wel te autoriseren. De gemeenteraad besluit tot toevoegingen aan voorzieningen via de vaststelling van de programma's van de begroting en/of de jaarrekening. Door het verplichtende karakter van de uitgaven heeft het college de bevoegdheid uitgaven ten laste van de voorziening te doen, indien de uitgave voldoet aan het doel van de voorziening.

5.3 Instellingscriteria

Het instellen van voorzieningen vindt plaats op grond van criteria genoemd in artikel 44 van het BBV. Dit betekent dat noodzakelijk te vormen voorzieningen ook daadwerkelijk gevormd moeten worden, ongeacht of de gemeenteraad hiertoe vooraf heeft besloten.

Voorzieningen ter egalisatie van lasten van groot onderhoud worden uitsluitend bij raadsbesluit (of bij vaststelling van de begroting/jaarrekening) ingesteld, omdat aan dergelijke voorzieningen beleidskeuzes

ten grondslag liggen (bijvoorbeeld ten aanzien van het onderhouds- en kwaliteitsniveau). Per voorziening kunnen de beleidskeuzes verschillen. De gemeenteraad stelt jaarlijks budget beschikbaar om de betreffende kwaliteitsniveaus te kunnen handhaven. De door de gemeenteraad genomen beleidskeuzes komen tot uitdrukking in de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen.

Over de vorming van voorzieningen ter dekking van verplichtingen en verliezen, risico's, bijdragen van derden wordt de gemeenteraad geïnformeerd en vindt aanpassing van de begroting plaats.

Per voorziening moet voor zover van toepassing aangegeven worden:

- de naamstelling van de voorziening;
- type voorziening;
- het doel waarvoor de voorziening wordt gevormd;
- van elke voorziening moet een financiële onderbouwing aanwezig zijn in de vorm van een actueel beheerplan;
- de omvang en de wijze van stortingen en bestedingen (structureel of incidenteel), inclusief onderbouwing daarvan;
- de verwachte looptijd;
- noodzakelijkheid rentetoevoeging en de bepaling van de rente;

Rentetoevoegingen aan voorzieningen zijn op basis van het BBV niet toegestaan. De noodzakelijke hoogte van de voorziening wordt namelijk jaarlijks geactualiseerd o.b.v. de onderliggende verplichting/risico. In de jaarrekening wordt de hoogte van de voorziening dan aangepast. In die situatie is de (rente)toevoeging feitelijk opgenomen (verdisconteerd) in de totale aanpassing van de voorziening.

Wanneer voorzieningen met de methode van contante waarde in de balans van de gemeente zijn gewaardeerd, zal wel jaarlijks een toevoeging aan de voorziening moeten plaatsvinden voor het percentage (disconteringsvoet) waartegen de voorziening contant is gemaakt. Deze (rente)toevoeging is een last voor de exploitatie. Deze (rente)last zal in de begroting moeten worden geraamd.

Een voorziening moet de omvang hebben van de desbetreffende verplichting of het geschatte risico. Indien er een kans is dat een risico zich zal voordoen en de omvang van het risico niet goed is in te schatten, dan kan er geen voorziening worden getroffen. Het risico moet dan meegenomen worden in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing (W&R) bij de programmabegroting en de jaarrekening.

Schematisch kan dit als volgt worden weergegeven:

		Kans voordoen van verplichting, verlies of risico		
		Zeker	Waarschijnlijk	Niet uit te sluiten
Omvang financieel te bepalen?	Ja	Crediteurenschuld	Voorziening	Paragraaf W&R
	Is in te schatten	Voorziening	Voorziening	Paragraaf W&R
	Nee	Paragraaf W&R	Paragraaf W&R	Paragraaf W&R

5.4 Mutaties op voorzieningen

5.4.1 Stortingen en onttrekkingen

Toevoegingen aan en onttrekkingen uit de voorziening zijn gebaseerd op de noodzakelijke omvang van de voorziening. Stortingen in de voorziening zijn een last voor de exploitatie (resultaatbepaling).

De onderhoudslasten moeten verplicht direct ten laste van de voorziening worden gebracht. Deze lasten mogen niet via de exploitatie worden geboekt.

Indien voorzieningen zijn gevormd om een gelijkmatige verdeling van lasten over begrotingsjaren te bewerkstelligen, dan dienen actuele beheerplannen of (meerjaren) berekeningen aanwezig te zijn.

Als de achterliggende verplichting, het verlies, het risico of specifieke besteding van de voorzieningen vervalt, dan moet de voorziening worden opgeheven en vallen de middelen vrij ten gunste van het betreffende taakveld/product in de exploitatie.

5.4.2 Negatieve voorzieningen

Voorzieningen kunnen niet negatief zijn.

5.5 Wijzigen doel of bestemming van voorzieningen

Vanwege het verplichte karakter kan het doel of bestemming van een voorziening niet wijzigen.

5.6 Opheffen van voorzieningen

Voorzieningen worden door het college opgeheven als de verplichting of het risico waarvoor de voorziening is gevormd niet meer actueel is. Zoals gezegd wordt dit bepaald door het verplichtende karakter in het BBV.

Indien de voorziening echter is gevormd om een gelijkmatige verdeling van lasten over de begrotingsjaren te bewerkstelligen, dan moet de gemeenteraad hierover een beslissing nemen; bijvoorbeeld ingeval een actueel beheerplan ontbreekt kan gemotiveerd van de richttermijn van vijf jaar worden afgeweken, indien dit is geautoriseerd door de gemeenteraad.

Hoofdstuk 6: Voorzieningen voor onderhoud

6.1 Instellen onderhoudsvoorziening

Lasten van groot onderhoud kunnen in het jaar van ontstaan ten laste van een vooraf gevormde voorziening worden gebracht (artikel 44 lid 1c BBV). Een dergelijke voorziening wordt door de raad, op grond van de financiële verordening artikel 212 Gemeentewet, gevormd om de lasten groot onderhoud over meerdere begrotingsjaren te egaliseren. De voorziening wordt, voorafgaand aan de onderhoudsactiviteiten, systematisch ten laste van de exploitatie gevoed met zodanige bedragen dat de voorziening over de gehele looptijd genomen voldoende is voor het bekostigen van de uitvoering van het groot onderhoud. Indien een voorziening is gevormd, moeten de onderhoudslasten direct ten laste van de voorziening worden gebracht. Deze lasten mogen niet via de exploitatie worden geboekt.

6.2 Voorwaarden voor het hebben van een onderhoudsvoorziening

Lasten van groot onderhoud kunnen alleen dan ten laste van een gevormde voorziening worden gebracht, indien er een recent beheerplan van het kapitaalgoed aanwezig is. Onder recent wordt een beheerplan verstaan van maximaal vijf jaar oud ten opzichte van het verslagleggingsjaar. Wanneer het verslagleggingsjaar bijvoorbeeld 2020 is, mag het beheerplan niet ouder dan 2015 zijn. Binnen deze vijf jaar bestaat wel de verplichting om het beheerplan tussentijds bij te stellen, indien het beheerplan in belangrijke mate niet meer aansluit bij de actuele situatie van staat van het onderhoud.

Deze vijf jaar dient te worden gehanteerd als richttermijn waar gemotiveerd van kan worden afgeweken. Een gemotiveerde afwijking houdt in dat deze motivatie is geautoriseerd door de raad en verantwoord is in de paragraaf 'Onderhoud kapitaalgoederen' van de begroting en de jaarrekening. In de motivatie moet tevens worden aangegeven welke maatregelen er worden genomen om achterstallig onderhoud te voorkomen.

De hoogte van de periodieke toevoeging aan de voorziening wordt bepaald op basis van een recent (meerjarig) beheerplan. Hiermee wordt bewerkstelligd dat de lasten gelijkmatig worden verdeeld over een langere periode.

De omvang van de voorziening, rekening houdend met de jaarlijkse toevoegingen, moet toereikend zijn om het toekomstig geplande groot onderhoud op elk moment in de tijd ten laste van de voorziening te kunnen brengen. Een onderhoudsvoorziening kan op basis van een geactualiseerd beheerplan te laag zijn. Een eenmalige toevoeging om de voorziening op het gewenste peil te brengen is niet toegestaan, want dit past niet bij het doel van egalisatievoorzieningen, namelijk het egaliseren van lasten in de exploitatie. Het te lage bedrag in de onderhoudsvoorziening moet worden aangevuld door de jaarlijks in de begroting geraamde stortingen zodanig te verhogen, via begrotingswijziging, zodat de voorziening over de gehele looptijd genomen weer toereikend is voor het bekostigen van de uitvoering van het onderhoud.

Indien bij het opmaken van de jaarrekening geconstateerd wordt dat er sprake is van een (per ultimo jaar verwachte) negatieve onderhoudsvoorziening dan moet er een eenmalige toevoeging plaats vinden, een negatieve voorziening is niet toegestaan. Dit is overigens de enige situatie waarin een eenmalige toevoeging ten laste van de exploitatie moet plaatsvinden om de negatieve voorziening op te heffen. Indien de constatering van een (verwachte) negatieve voorziening gedurende het jaar wordt gedaan dan moet dit worden meegenomen bij de actualisatie van de lopende begroting via een door de raad voor het einde van het jaar door te voeren begrotingswijziging.

Per categorie kapitaalgoederen moet een beheerplan worden opgesteld. Er kan ook worden gekozen om per (sub)categorie een beheerplan op te stellen, echter dit is niet verplicht. Dit houdt in dat voor alle gemeentelijke gebouwen één beheerplan mag worden opgesteld en één voorziening mag worden gevormd.

Onderhoudsvoorzieningen van verschillende (sub)categorieën kapitaalgoederen mogen niet worden samengevoegd. Dit betekent dat bijvoorbeeld het groot onderhoud van de kapitaalgoederen 'wegen' en 'gebouwen' niet samengevoegd mogen worden in één voorziening.

Op basis van artikel 12 lid 1 BBV dienen minimaal de volgende categorieën kapitaalgoederen te worden onderscheiden:

1. Wegen;
2. Riolering;
3. Water;
4. Groen;
5. Gebouwen;

6.3 Achterstallig onderhoud

Achterstallig onderhoud waarmee onveilige situaties worden gecreëerd en waarbij sprake is van kapitaalvernietiging, is onaanvaardbaar en dient zo spoedig mogelijk doch uiterlijk binnen een redelijke termijn hersteld te worden. Dit herstel van het achterstallig onderhoud wordt aangemerkt als een verplichting waarvan de omvang, door middel van een inventarisatie en een financiële vertaling van het achterstallig onderhoud, redelijkerwijs in te schatten is. Op basis van artikel 44 lid 1a BBV wordt daartoe een voorziening gevormd. Het achterstallig onderhoud wordt vervolgens ten laste van deze voorziening gebracht.

Hoofdstuk 7: Weerstandsvermogen en risicoprofiel

Voor wat betreft de reserves ligt er een nadrukkelijke relatie met het weerstandsvermogen en het risicoprofiel van de gemeente. Het weerstandsvermogen is de mate waarin de gemeente in staat is om financiële tegenvallers op te vangen (wendbaarheid) om haar taken te kunnen continueren en waarin de gemeente niet op een andere wijze (bijvoorbeeld via verzekering/ voorziening) kan voorzien.

In de paragraaf 'Weerstandsvermogen en risicobeheersing' in de programmabegroting/jaarrekening worden de bekende risico's beschreven en geclassificeerd naar kans dat ze zich voordoen en de financiële impact die het kan hebben. Het resultaat van deze inventarisatie wordt vergeleken met het weerstandsvermogen.

Voor het bepalen van de hoogte van het weerstandsvermogen gaat het om een beoordeling van de relatie tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit op basis van de geraamde risico's. Hierna wordt op deze verschillende onderdelen ingegaan.

7.1 Beschikbare weerstandscapaciteit

Tot de beschikbare weerstandscapaciteit worden incidentele en structurele posten onderscheiden.

7.1.1 Incidentele weerstandscapaciteit

Tot de incidentele weerstandscapaciteit behoren de algemene reserve (zowel "vrij besteedbaar", als "niet vrij besteedbaar"), stille reserves en de incidentele begrotingsruimte. Een stille reserve is bijvoorbeeld een bezitting van de gemeente die een hogere marktwaarde heeft dan de boekwaarde zoals op de balans is opgenomen.

7.1.2 Bufferfunctie van de algemene reserve

Vanuit een goed strategisch financieel beleid is het voorstel om binnen de algemene reserves een bedrag van (maximaal) 10 % van de begrote lasten (incl. toevoeging aan reserves en af te ronden op eenheden van € 0,25 mln) te oormerken als een buffer ter opvang van calamiteiten en risico's. Dit betreft het saldo binnen de algemene reserve "niet vrij besteedbaar" en is geen harde eis. De reserve "niet vrij besteedbaar" heeft als minimale ondergrens € 4,5 mln. Indien deze ondergrens wordt bereikt doet het college een voorstel tot herstel van deze bufferfunctie.

Met deze algemene reserve "niet vrij besteedbaar" kan een periode worden overbrugd indien bijvoorbeeld de inkomsten ineens sterk afnemen door veranderend rijksbeleid of bepaalde lasten sterk stijgen. Het surplus hierboven in de algemene reserve is in principe vrij besteedbaar, rekening houdend met de noodzakelijke berekende weerstandscapaciteit.

De algemene reserve bestaat dus uit:

- De algemene reserve "niet vrij besteedbaar" en heeft als ondergrens minimaal € 4,5 mln en maximaal 10% van de totale lasten bij begroting of jaarrekening. Dit minimale niveau is ter borging van een afdoende weerstandscapaciteit.
- De algemene reserve "vrij besteedbaar". Dit is het surplus op de reserve "niet vrij besteedbaar".

Beide gedeeltes van de algemene reserve zijn een onderdeel van de incidentele weerstandscapaciteit in relatie tot de risico's, zoals opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing van de programmabegroting/jaarrekening.

7.1.3 Structurele weerstandscapaciteit

Tot de structurele weerstandscapaciteit behoren de onbenutte belastingcapaciteit, structurele begrotingsruimte en post onvoorzien.

Bij de OZB is de norm om te bepalen of er wel dan geen sprake is van onbenutte belastingcapaciteit de zogenaamde “artikel 12 gemeentewet” norm. Dit is de hoogte van OZB die door het ministerie van BZK wordt opgelegd indien een gemeente onder de artikel 12 status valt. In de begroting wordt jaarlijks inzicht gegeven of de gemeente Ouder-Amstel boven dan wel onder deze norm zit. Tot en met begroting 2024 zat de gemeente onder deze norm en was er dus sprake van een onbenutte belastingcapaciteit. Ook is er sprake van onbenutte belastingcapaciteit indien een gemeente bepaalde belastingen niet heeft ingesteld. Uitgaande van de begroting 2024 heeft de gemeente, van de meest voorkomende belastingen, alle belastingen ingesteld. Dit is een vrije keuze van de raad.

Daarnaast kan de gemeente de hoogte van de belastingtarieven aanpassen. Ook dit is een keuze van de raad en wordt daarom ook niet meegenomen in de onbenutte belastingcapaciteit.

Ten aanzien van leges (bijv. vergunningen) en heffingen (bijv. riool) heeft de gemeente het uitgangspunt dat leges kostendekkend moeten zijn, waardoor hier geen “onbenutte belastingcapaciteit” aanwezig is.

De structurele begrotingsruimte en de post onvoorzien worden jaarlijks in de programmabegroting inzichtelijk gemaakt. De structurele begrotingsruimte is een uitkomst van het totaal van de geraamde structurele begrotingslasten t.o.v. het totaal van de geraamde structurele begrotingsbaten. De post onvoorzien is een structurele post die geraamd wordt om niet voorziene tegenvallers op te vangen. De hoogte hiervan wordt door de raad in de begroting vastgesteld.

7.2 Risico's

In de begroting en jaarrekening wordt door het college in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing inzicht gegeven in de mogelijke risico's die de gemeente heeft. Daarbij moet worden aangegeven hoe groot de kans is dat een bepaald risico zich voordoet, evenals de potentiële financiële gevolgen als het risico werkelijk optreedt. Het risicoprofiel is een momentopname en nieuwe risico's kunnen in de loop van de tijd ontstaan of bestaande risico's kunnen anders worden ingeschat.

De risico's kunnen worden onderverdeeld in structurele en incidentele risico's. Voor structurele risico's moet een permanente oplossing worden gevonden in de vorm van een voorziening, verzekering of afdoende beheersmaatregel. Indien er nog risico's bestaan die niet te kwantificeren zijn worden deze risico's apart inzichtelijk gemaakt in de begroting/jaarrekening.

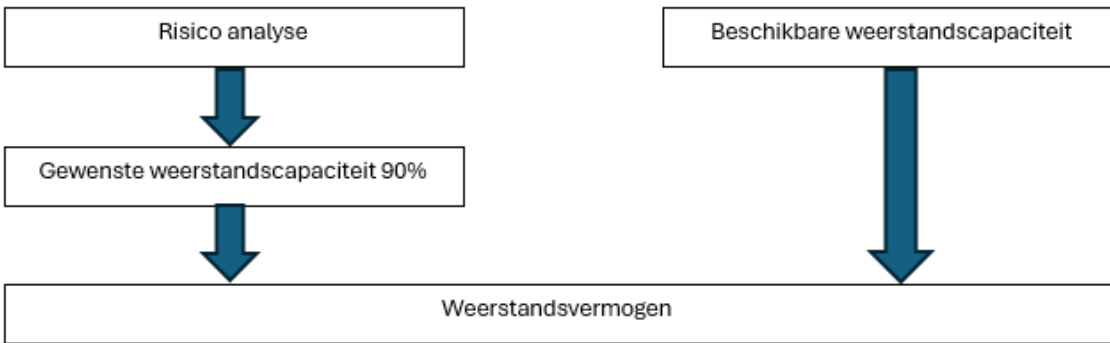
Omdat de kans dat een risico zich daadwerkelijk voordoet slechts globaal is aan te geven, wordt bij de bepaling van de gemiddelde risicokans gerekend met een variatiebreedte van 20%. Dit geeft de volgende risicokansen:

Klasse	Kans	Frequentie	Risico kans
1	Onwaarschijnlijk	< 1 keer per 10 jaar	10%
2	Mogelijk	1 keer per 5-10 jaar	30%
3	Komt geregeld voor	1 keer per 2-5 jaar	50%
4	Waarschijnlijk	1 keer per 1-2 jaar	70%
5	Vrijwel zeker	>1 keer per jaar	90%

Het financiële gevolg van een risico wordt bepaald door de gemiddelde risicokans te vermenigvuldigen met het maximale risicobedrag. Op die manier wordt het mogelijk een op de actuele risico's gefundeerde vergelijking op te stellen tussen de beschikbare en de benodigde weerstandcapaciteit.

7.3 Weerstandsvermogen

Om te bepalen of het weerstandsvermogen toereikend is, wordt de relatie gelegd tussen de financieel gekwantificeerde risico's en daarbij gewenste weerstandscapaciteit enerzijds en de beschikbare weerstandscapaciteit anderzijds. De relatie tussen beiden wordt in de onderstaande figuur weergegeven.

Om het weerstandsvermogen te kunnen beoordelen dient de beschikbare weerstandscapaciteit te worden afgezet tegen de gewenste weerstandscapaciteit. Omdat er bijna nooit sprake is van het gelijktijdig optreden van alle risico's wordt hierbij ervan uitgegaan van een gemiddeld risico dekkingspercentage van 90%. De gewenste weerstandscapaciteit is dus 90% van het totaalbedrag dat uit de risicoanalyse komt.

In veel Nederlandse gemeenten worden de structurele risico's bij het berekenen van de ratio van het weerstandsvermogen omgerekend naar een eenmalig bedrag. Hiervoor wordt conform de werkwijze van het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement (NAR) een factor gehanteerd van 2,5. Dit wil zeggen dat de structurele risicoposten voor 2,5 maal hun waarde meetellen. Vanzelfsprekend wordt ook de structurele weerstandscapaciteit met een factor 2,5 vermenigvuldigd om de juiste berekening te maken.

Het voorstel is om dit in de gemeente Ouder-Amstel ook op deze wijze te berekenen.

De ratio weerstandsvermogen wordt hiermee als volgt berekend:

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit (incidenteel en structureel x 2,5)}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit (=uitkomst risicoanalyse)}}$$

Om de ratio voor het weerstandsvermogen te kunnen beoordelen, wordt gebruik gemaakt van onderstaande waarderingstabel, die in samenwerking tussen de Universiteit Twente en het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement (NAR) is opgesteld.

Ratio weerstandsvermogen	Waardering weerstandsvermogen
> 2,0	Uitstekend
1,4 - 2,0	Ruim voldoende
1,0 - 1,4	Voldoende
0,8 - 1,0	Matig
0,6 - 0,8	Onvoldoende
< 0,6	Slecht

Het huidige beleid van de gemeente Ouder-Amstel is om de grens voor het minimale structurele weerstandsvermogen te bepalen op 1,00 als zijnde voldoende. Het voorstel is om dit te handhaven. Hierbij wordt aanvullend voorgesteld dat indien de ratio van het weerstandsvermogen daalt onder de 0,8 er maatregelen worden voorgesteld om de weerstandscapaciteit te verbeteren.

7.4 Kengetallen

Een deugdelijke en transparante begroting/jaarrekening is in het belang van de horizontale controle door Provinciale Staten en de gemeenteraad op de financiële positie van de gemeente. Daarnaast bestaat onder raadsleden behoefte aan inzicht in de financiële sturingsruimte en financiële positie. In de afgelopen jaren zijn verschillende wijzigingen doorgevoerd met als doel de horizontale verantwoording en het verticale toezicht te versterken door de financiële informatie inzichtelijker en transparanter te maken.

Kengetallen zijn getallen, die de verhouding uitdrukken tussen bepaalde onderdelen van de jaarrekening of de balans en die kunnen helpen bij de verantwoording van de vastgestelde bedragen in de begroting. Deze kengetallen maken inzichtelijk(er) over hoeveel (financiële) ruimte de gemeente beschikt om structurele en incidentele lasten te kunnen dekken of opvangen. Ze geven zodoende inzicht in de financiële weerbaarheid en wendbaarheid. De kengetallen worden gezamenlijk opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing, omdat deze paragraaf weergeeft hoe solide de begroting is en in hoeverre financiële tegenvallers kunnen worden opgevangen. De kengetallen en de plaats in de begroting/jaarrekening helpen de raadsleden bij het verkrijgen van verantwoord inzicht in – en het beoordelen van de financiële positie.

De volgende kengetallen dienen opgenomen te worden in de begroting/jaarrekening in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing conform BBV:

- Netto schuldquote en de netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen.
- Solvabiliteitsratio.
- Grondexploitatie.
- Structurele exploitatieruimte.
- Belastingcapaciteit.

Hoe de kengetallen in relatie tot de financiële positie moeten worden beoordeeld is voorbehouden aan het horizontale controle- en verantwoordingsproces van de betrokken gemeente. Met het oog daarop wordt voorgeschreven dat het college van burgemeester en wethouders in de begroting en jaarrekening een beoordeling geeft van de kengetallen in hun onderlinge verhouding in relatie tot de financiële positie. Het gebruik van kengetallen heeft geen functie als normeringsinstrument in het kader van het financieel toezicht door de provincies of het Rijk. Voor de beoordeling van de financiële positie is het belangrijk dat zowel naar de balans als naar de exploitatie wordt gekeken. In de kengetallen structurele exploitatieruimte en belastingcapaciteit komt tot uitdrukking of een gemeente over voldoende structurele baten beschikt, en welke mogelijkheid er is om de structurele baten op korte termijn te vergroten. De kengetallen netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen, solvabiliteitsratio en grondexploitatie hebben betrekking op de balans.

7.4.1 Netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Hoe hoger de schuld, hoe hoger de netto schuldquote. De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie.

Voor de berekening van de netto schuldquote wordt de netto schuld (exclusief alle verstrekte leningen) gedeeld door het totaal van de inkomsten binnen de exploitatie en uitgedrukt in een percentage:

$$\text{Netto schuldquote} = \frac{\text{(vaste schulden + netto vlottende schulden + overlopende passiva -/- langlopende uitzettingen (exclusief verstrekte leningen) -/- kortlopende uitzettingen -/- liquide middelen -/- overlopende activa)}}{\text{Totale baten exclusief de mutaties reserves}}$$

Voor de netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen wordt de netto schuld (inclusief alle verstrekte leningen) gedeeld door het totaal van de inkomsten binnen de exploitatie uitgedrukt in een percentage:

$$\text{Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen} = \frac{\text{(vaste schulden + netto vlottende schulden + overlopende passiva -/- langlopende uitzettingen (inclusief verstrekte leningen) -/- kortlopende uitzettingen -/- liquide middelen -/- overlopende activa)}}{\text{Totale baten exclusief de mutaties reserves}}$$

In de VNG-uitgave 'Houdbare Gemeentefinanciën' is aangegeven dat wanneer de schuld lager is dan de jaaromzet (< 100%) dit als voldoende kan worden bestempeld tussen 100% en 130% als matig en boven 130% als onvoldoende.

7.4.2 Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid van de gemeente. De mate van weerbaarheid geeft in combinatie met de andere kengetallen een indicatie over de financiële positie van een gemeente.

De Solvabiliteitsratio drukt immers het eigen vermogen uit als percentage van het totale vermogen en geeft daarmee inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen.

$$\text{Solvabiliteitsratio} = \frac{\text{Eigen vermogen}}{\text{Totaal vermogen}}$$

Wanneer de helft of meer van het totaal vermogen uit eigen vermogen bestaat, dan is een gemeente voldoende solvabel. Is het kengetal voor solvabiliteit kleiner dan 30%, dan is er veel vreemd vermogen aanwezig en wordt dat als onvoldoende beoordeeld.

7.4.3 Grondexploitatie

Er is gebleken dat grondexploitatie een forse impact kan hebben op de financiële positie van een gemeente. Indien gemeenten leningen hebben afgesloten om grond te kopen voor een (toekomstige) woningbouwproject hebben zij een schuld. Bij de beoordeling van een dergelijke schuld is het van belang om te weten of deze schuld kan worden afgelost wanneer het project wordt uitgevoerd. Van de opbrengst

van de verkochte gronden kan immers de schuld worden afgelost. Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale (geraamde) baten. Wanneer de grond tegen de prijs van landbouwgrond is aangekocht, loopt een gemeente relatief gering risico. Het is dus belangrijk om te kunnen beoordelen of er een reële verwachting is of grondexploitatie kan bijdragen aan de verlaging van de schuld. Staat de grond tegen een te hoge waarde op de balans en moet die worden afgewaardeerd dan leidt dit tot een lager eigen vermogen en dus een lagere solvabiliteitsratio.

Het kengetal grondexploitatie wordt als volgt berekend:

$$\text{Grondexploitatie} = \frac{\text{(boekwaarde niet in de exploitatie genomen bouwgronden + boekwaarde van de bouwgronden in de exploitatie)}}{\text{Totale baten exclusief de mutaties reserves}}$$

7.4.4 Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van de financiële positie is het van belang te kijken naar de structurele baten en structurele lasten. Structurele baten zijn bijvoorbeeld de algemene uitkering uit het gemeentefonds en de opbrengsten uit de Onroerende Zaakbelasting (OZB).

Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is, doordat de structurele baten en structurele lasten worden vergeleken met de totale baten. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten (waaronder de rente en aflossing van een lening) te dekken. De relevantie van dit kengetal voor de beoordeling van de financiële positie schuilt erin dat het van belang is om te weten welke structurele ruimte een gemeente heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. De kengetallen moeten daarbij in samenhang worden gezien. Wanneer bijvoorbeeld de grondexploitatie niet bijdraagt om de schuldpositie te verminderen en de structurele exploitatieruimte negatief is, geeft het kengetal belastingcapaciteit inzicht in de mogelijkheid tot hogere baten.

Het kengetal structurele exploitatieruimte wordt als volgt berekend:

$$\text{Structurele exploitatieruimte} = \frac{\text{(structurele baten – structurele lasten) + (structurele onttrekkingen aan de reserves – structurele toevoegingen aan de reserves)}}{\text{Totale baten exclusief de mutaties reserves}}$$

In het financieel toezicht wordt de begroting van een gemeente langs de lat gelegd die geldt voor artikel 12 gemeenten. Voor het bedrag voor onvoorzien bij artikel 12 gemeenten wordt uitgegaan van de vuistregel, die ook de Commissie BBV acceptabel vindt. Die vuistregel is 0,6% van de som van de uitkering Gemeentefonds Algemene Uitkering (AU) plus integratie- en decentralisatie uitkeringen) en de OZB-capaciteit.

Een gemeente zou in de begroting dit bedrag aan ruimte moeten ramen om structurele tegenvallers op te kunnen vangen. De gemeente Ouder-Amstel zet de structurele ratio af tegen de genoemde 0,6%.

De normering is als volgt:

Normering	Beschrijving
Voldoende	Structurele exploitatieruimte > 0,6%
Matig	Structurele exploitatieruimte tussen 0% en 0,6%
Onvoldoende	Structurele exploitatieruimte < 0%

7.4.5 Belastingcapaciteit

De belastingcapaciteit geeft inzicht in de mate waarin bij het voordoen van een financiële tegenvaller in het volgende begrotingsjaar kan worden opgevangen of ruimte is voor nieuw beleid. Op voorstel van de stuurgroep, die naar aanleiding van het advies door de Commissie vernieuwing BBV is ingesteld, is ervoor gekozen om de belastingcapaciteit te relateren aan landelijk gemiddelde tarieven. In de eerste plaats is voor een landelijk gemiddelde gekozen omdat over het algemeen geen maximum is gesteld aan belastingtarieven. Daarnaast geeft een gemiddelde meer inzicht in de betekenis van de belastingcapaciteit voor de financiële positie dan wanneer het gerelateerd wordt aan een maximaal te heffen tarief en worden deze gemiddelden ook onderling door gemeenten gebruikt om lasten te vergelijken. Ook is er vanuit de praktijk behoefte bij gemeenten en andere belanghebbenden om inzicht te hebben in de lokale tarieven van omliggende gemeenten. Voor de gemeenten wordt de belastingcapaciteit gerelateerd aan de hoogte van de gemiddelde woonlasten (OZB, rioolheffing en reinigingsheffing).

Naast de OZB wordt tevens gekeken naar de riool- en afvalstoffenheffing omdat de heffing niet kostendekkend hoeft te zijn, maar ook lager mag worden vastgesteld (er is dan sprake van belastingcapaciteit die niet benut wordt). Bij de beoordeling van de kengetallen die moet worden opgenomen, kan worden vermeld welke ruimte er is ten opzichte van het maximaal te heffen tarief. De mate waarbij een tegenvaller kan worden bijgestuurd, wordt ook wel de wendbaarheid van de begroting genoemd. Wanneer een gemeente te maken heeft met een hoge schuld en de structurele lasten hoger zijn dan de structurele baten en de woonlasten al relatief hoog zijn, dan is er minder ruimte om te kunnen bijsturen.

Het kengetal belastingcapaciteit wordt als volgt berekend:

Totale woonlasten voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde (OZB + rioolheffing + afvalstoffenheffing – heffingskorting)

$$\text{Belastingcapaciteit} = \frac{\text{Totale woonlasten voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde (OZB + rioolheffing + afvalstoffenheffing – heffingskorting)}}{\text{Woonlasten landelijk gemiddelde voor gezin in het voorafgaande begrotingsjaar}}$$

Er is geen landelijke normering bekend. Wij stellen voor om als referentie norm 100% te hanteren. Hieronder een overzicht van de normering zoals de gemeente Ouder-Amstel voorstelt te hanteren:

Normering	Beschrijving
Voldoende	% belastingcapaciteit < 100%
Matig	% belastingcapaciteit tussen 100% en 110%
Onvoldoende	% belastingcapaciteit > 110%

Hoofdstuk 8: Overzicht van reserves en voorzieningen

In de bijlage is een overzicht opgenomen van de reserves en voorzieningen zoals deze zullen zijn vanaf het boekjaar 2025, oftewel zullen worden opgenomen in de programmabegroting 2025-2028. Hierin is de belangrijkste wijziging dat de reserves Groot Planmatig Onderhoud en Onderhoud (gemeentelijke) gebouwen vanaf 2025 worden omgezet naar voorzieningen voor het groot planmatig onderhoud aan wegen, civiele kunstwerken, gebouwen, groen en verlichting. Voor riolering is reeds een voorziening ingericht. De toelichting op deze voorzieningen wordt verwerkt in de begroting, evenals de geplande dotaties en onttrekkingen. Dit wordt gebaseerd op de actuele beheerplannen van de gemeente Ouder-Amstel.

Verder wordt de reserve Dekking kapitaallasten gemeentehuis per 2025 opgeheven. Deze reserve loopt in 2025 leeg en hoeft op dit moment niet opnieuw gevuld te worden.

De definitieve vaststelling van deze wijzigingen vindt later plaats tijdens het vaststellen van de Programmabegroting 2025-2028.

Hoofdstuk 9: Slotbepalingen

Citeertitel

Deze nota wordt aangehaald als de Nota Reserves en Voorzieningen 2025 Gemeente Ouder-Amstel.

Wijziging van de nota

Elke raadsperiode of indien wet- en regelgeving of andere omstandigheden dit vereisen wordt deze nota opnieuw beoordeeld op toepasbaarheid en actualiteit, en waar nodig aangepast. Bij het vaststellen van de programmabegroting en jaarstukken wordt het overzicht van reserves en voorzieningen geactualiseerd.

Inwerkingtreding

Deze nota treedt in werking vanaf 1 januari 2025.

Bijlage 1

Reserves

Algemene reserve	
Type reserve:	Algemene reserve
Beleidsdoel:	Bufferfunctie voor het opvangen van risico's. Egalisatiefunctie voor de verrekening van voordelige of nadelige rekeningsaldi.
Gewenste of noodzakelijke, minimale en/of maximale omvang (inclusief onderbouwing):	<p>De reserve "niet vrij besteedbaar" heeft als minimale ondergrens € 4,5 mln en dient als een buffer ter opvang van calamiteiten en risico's. Indien deze ondergrens wordt bereikt doet het college een voorstel tot herstel van deze bufferfunctie. Het surplus in de algemene reserve is in principe "vrij besteedbaar".</p> <p>In de begroting informeren wij de raad over de bestaande incidentele risico's. Wanneer blijkt dat de minimum omvang niet toereikend is, vragen wij in één van de P&C-documenten om aanpassing.</p>
Onderbouwing van stortingen en onttrekkingen:	<p><i>Stortingen:</i> Voordelig rekeningsaldo, verrekening reserves en voorzieningen, incidentele baten, vrijvallende vermogensbestanddelen zoals de verkoop van onroerende goederen.</p> <p><i>Onttrekkingen:</i> Nadelig rekeningsaldo, verrekening reserves en voorzieningen, verrekening voorgedane risico's.</p>
Verwachte looptijd:	Onbepaalde tijd.

Reserve Budget overhevelingen	
Type reserve:	Algemene reserve
Beleidsdoel:	De overhevelingen inzichtelijk te houden middels een aparte reserve.
Gewenste of noodzakelijke, minimale en/of maximale omvang (inclusief onderbouwing):	Niet van toepassing.
Onderbouwing van stortingen en onttrekkingen:	<p><i>Stortingen:</i> Budget dat nog niet is besteed in het huidige begrotingsjaar en overgeheveld dient te worden naar het volgende begrotingsjaar.</p> <p><i>Onttrekkingen:</i> Budget dat uit het vorige begrotingsjaar is overgeheveld en in het huidige begrotingsjaar wordt besteed.</p>
Verwachte looptijd:	Onbepaalde tijd.

Reserve Centrumplan Ouderkerk	
Type reserve:	Bestemmingsreserve
Beleidsdoel:	Dekking van de kapitaallasten die gemoeid gaan met de investering in het Centrumplan Ouderkerk.
Gewenste of noodzakelijke, minimale en/of maximale omvang (inclusief onderbouwing):	Niet van toepassing.
Onderbouwing van stortingen en onttrekkingen:	<p><i>Stortingen:</i> Deze reserve is bedoeld om de opbrengsten van de eventuele bijdrage van de Vervoerregio Amsterdam op te nemen en ter dekking van de kapitaallasten gedurende de eerste jaren te dienen. Er kan besloten worden om meer te doteren om de kapitaallasten voor langere tijd te dekken.</p> <p><i>Onttrekkingen:</i> Jaarlijkse onttrekking ter hoogte van de kapitaallasten van de investering in het Centrumplan Ouderkerk.</p>
Verwachte looptijd:	Indien er niet besloten wordt tot extra dotaties zal de reserve in 2026 vervallen. De kapitaallasten zullen dan ten laste komen van de exploitatie.

Reserve Cultuurfonds	
Type reserve:	Bestemmingsreserve
Beleidsdoel:	Conform de Verordening 'percentageregeling' wordt 0,5% van een bouwsom toegevoegd aan de gemeentelijke reserve Cultuurfonds, bestemd voor het realiseren van kunst in de openbare buitenruimte.
Gewenste of noodzakelijke, minimale en/of maximale omvang (inclusief onderbouwing):	Niet van toepassing.

Onderbouwing van stortingen en onttrekkingen:	<p><i>Stortingen:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - 0,5% van nieuwbouw of verbouw van gemeentelijke gebouwen boven de € 300.000. - 0,5% van gemeentelijke bedragen aan nieuw- of verbouw van niet gemeentelijke gebouwen. - 0,5% van gemeentelijke bijdrage aan onderwijshuisvesting. - 0,5% van infrastructurele werken (wegen, rotondes, bruggen, tunnels etc.) - 0,5% van sloop en bouwrijp maken gronden part. Grondexploitatie. - 0,5% van groenprojecten. - € 0,50 per m² van gemeentelijke grondverkopen. <p><i>Onttrekkingen:</i> Financiering van beeldende kunst, kunst/cultuur projecten en overige kosten gerelateerd aan kunst en cultuur (schadeherstel, onderhoud, publiciteit, etc.)</p>
Verwachte looptijd:	Onbepaalde tijd.

Reserve Dekking afschrijvingslasten schoolgebouw	
Type reserve:	Bestemmingsreserve
Beleidsdoel:	Dekking van de kapitaallasten die gemoeid gaan met de investering van het schoolgebouw De Grote Beer.
Gewenste of noodzakelijke, minimale en/of maximale omvang (inclusief onderbouwing):	Niet van toepassing.
Onderbouwing van stortingen en onttrekkingen:	<p><i>Stortingen:</i> Deze reserve is in 2017 gevormd uit de reserve Dorpshuis Duivendrecht ter dekking van de kapitaallasten van de bouw van het schoolgebouw De Grote Beer.</p> <p><i>Onttrekkingen:</i> Jaarlijkse onttrekking ter hoogte van de kapitaallasten het schoolgebouw de Grote Beer.</p>
Verwachte looptijd:	Deze reserve zal naar verwachting leeglopen in 2060.

Reserve Dekking huurlasten Jan Hekmanschool	
Type reserve:	Bestemmingsreserve
Beleidsdoel:	Het dekken van de huurlasten van de nieuwe Jan Hekmanschool gedurende 40 jaar.
Gewenste of noodzakelijke, minimale en/of maximale omvang (inclusief onderbouwing):	Niet van toepassing.

Onderbouwing van stortingen en onttrekkingen:	<p><i>Stortingen:</i> Er worden in principe geen stortingen meer gedaan in deze reserve. De hoogte van de reserve zou toereikend moeten zijn om de huurlasten de komende 40 jaar te dekken.</p> <p><i>Onttrekkingen:</i> Jaarlijkse wordt een onttrekking aan deze reserve in de rekening opgenomen ter grootte van de aflossing van de financiering van de Jan Hekmanschool.</p>
Verwachte looptijd:	Deze reserve zal naar verwachting leeglopen in 2050.

Reserve Inventaris	
Type reserve:	Bestemmingsreserve
Beleidsdoel:	Deze reserve is bedoeld om een planmatige vervanging van inventaris financieel te faciliteren.
Gewenste of noodzakelijke, minimale en/of maximale omvang (inclusief onderbouwing):	Niet van toepassing.
Onderbouwing van stortingen en onttrekkingen:	<p><i>Stortingen:</i> De uit de reserve onderhoud gebouwen vrijvallende middelen zijn gebruikt als eerste voeding van deze reserve. Daarnaast is in 2018 de ontvangen schade-uitkering in verband met de bliksemingslag in juli 2017 aan deze reserve toegevoegd.</p> <p>Daarnaast wordt er jaarlijks € 60.000 gedoteerd aan de reserve.</p> <p><i>Onttrekkingen:</i> Vervangingen die niet worden geactiveerd worden ten laste van het resultaat gebracht. Van vervangingen die worden geactiveerd worden de kapitaallasten ten laste van de reserve gebracht.</p>
Verwachte looptijd:	Onbepaalde tijd.

Reserve Gebiedsontwikkeling	
Type reserve:	Bestemmingsreserve
Beleidsdoel:	Deze reserve dient ter afdekking van de risico's van de projecten in de gebiedsontwikkeling. Omdat het BBV stringente termijnen stelt voor de termijn dat deze kosten geactiveerd mogen blijven, staat deze reserve mede garant voor de afdekking van deze lasten.
Gewenste of noodzakelijke, minimale en/of maximale omvang (inclusief onderbouwing):	Niet van toepassing.
Onderbouwing van stortingen en onttrekkingen:	<p><i>Stortingen:</i> Dotaties aan de reserve Gebiedsontwikkeling volgen onder andere uit de anterieure overeenkomsten van gebiedsontwikkeling projecten. Daarnaast wordt de reserve aangevuld wanneer deze niet langer toereikend is vanuit de algemene reserve of andere dekkingsmiddelen.</p>

	<i>Onttrekkingen:</i> De lasten van de gebiedsontwikkeling projecten worden onttrokken uit de reserve Gebiedsontwikkeling.
Verwachte looptijd:	Onbepaalde tijd.

Reserve Regionale samenwerking wonen en economische zaken	
Type reserve:	Bestemmingsreserve
Beleidsdoel:	De Stadsregio Amsterdam heeft vanaf 2006 de regionale samenwerking op het terrein van Economie en Wonen verzorgd. Vanaf 1 januari 2017 is de uitvoering van deze taken overgegaan naar de deelregio's en de MRA-samenwerking. Vanwege de beëindiging van de taken Economie en Regionale woningmarkt in Stadsregioverband is een financiële eindafrekening opgesteld. De gemeente Ouder-Amstel heeft toen middelen ontvangen naar aanleiding van deze eindafrekening. Het dagelijks bestuur van de Stadsregio en de portefeuillehouderoverleggen 'Economie' en 'Wonen' hebben aanbevolen de middelen voor de (deel)regionale samenwerking Economie en Wonen beschikbaar te houden.
Gewenste of noodzakelijke, minimale en/of maximale omvang (inclusief onderbouwing):	Niet van toepassing.
Onderbouwing van stortingen en onttrekkingen:	<i>Stortingen:</i> Deze reserve is in 2017 gevormd uit de middelen die van de voormalige Stadsregio zijn ontvangen. Het betreft middelen die de Stadsregio had gereserveerd voor taken die met het opheffen van de Stadsregio zijn overgedragen naar de individuele gemeenten. <i>Onttrekkingen:</i> Besloten is om een deel van deze reserve aan te wenden voor de wijkgerichte aanpak om de verduurzaming van de bestaande particuliere woningvoorraad.
Verwachte looptijd:	Onbepaalde tijd.

Reserve Stimulering lokale klimaatinitiatieven	
Type reserve:	Bestemmingsreserve
Beleidsdoel:	Het nemen van stimuleringsmaatregelen ter verbetering van het klimaat.
Gewenste of noodzakelijke, minimale en/of maximale omvang (inclusief onderbouwing):	Niet van toepassing.
Onderbouwing van stortingen en onttrekkingen:	<i>Stortingen:</i> Niet van toepassing. <i>Onttrekkingen:</i> Financiering van lokale klimaatinitiatieven.

Verwachte looptijd:	Onbepaalde tijd.
---------------------	------------------

Voorzieningen

Egalisatievoorziening afvalstoffeninzameling	
Type voorziening:	Egalisatievoorziening/ Door derden beklemde middelen met een specifieke aanbestedingsfunctie
Beleidsdoel:	De voorziening egalisatie afvalstoffeninzameling is bedoeld om fluctuaties in de exploitatieresultaten op te vangen. Dit betekent dat in eerdere jaren 'teveel' betaalde afvalstoffenheffing wordt ingezet voor tekorten op de afvalstoffen inzameling.
Waar ligt onderbouwing vast:	Indien de gerealiseerde baten de lasten overtreffen door latere uitvoering van werkzaamheden en investeringen dan moet het voordelig resultaat besteed worden ter bestrijding van de toekomstige lasten van de activiteit waar de heffing voor is geïnd. Dit betekent dat eventuele overschotten op de exploitatie in een voorziening ex artikel 44, lid 2 BBV moeten worden gestort, het zijn immers middelen van derden.
Omvang en wijze van stortingen en bestedingen:	<p>Wanneer er een overschot uit de exploitatie van afvalstoffeninzameling is ontstaan wordt deze toegevoegd aan de voorziening.</p> <p>Wanneer er een tekort is ontstaan, kan dit tekort onttrokken worden uit de voorziening mits de voorziening toereikend is.</p>
Rentesystematiek:	Geen rente toerekening.
Verwachte looptijd:	Onbepaalde tijd.

Egalisatievoorziening vervanging riolering	
Type voorziening:	Egalisatievoorziening/ Door derden beklemde middelen met een specifieke aanbestedingsfunctie
Beleidsdoel:	De voorziening riolering wordt ingezet ter egalisatie van de baten en lasten van de riolering. We houden hierbij rekening met de toekomstige hoge investeringen voor de vervanging van de in de jaren zeventig en tachtig van de vorige eeuw aangelegde riolering.
Waar ligt onderbouwing vast:	Onderbouwing ligt vast in het Water- en Rioleringsprogramma Ouder-Amstel 2023-2027.
Omvang en wijze van stortingen en bestedingen:	De basis van de onttrekkingen is terug te vinden in het Water- en Rioleringsprogramma Ouder-Amstel 2023-2027. De vertaling hiervan is verwerkt in de begroting. Op basis van de werkelijke realisatie vindt bij het opstellen van de jaarrekening de verrekening van groot onderhoud en de egalisatieverevening plaats.

Rentesystematiek:	Geen rente toerekening.
Verwachte looptijd:	Onbepaalde tijd.

Onderhoudsvoorziening civiele kunstwerken	
Type voorziening:	Onderhoudsvoorziening
Beleidsdoel:	Het groot onderhoud van civieltechnische kunstwerken (bruggen, tunnels, steigers en dergelijke) in de openbare ruimte brengt jaarlijks grote kosten met zich mee. Wanneer we de middelen direct beschikbaar zouden stellen via budgetten in de begroting dan resulteert dat in grote fluctuaties van het rekeningsaldo. Daarom is gekozen voor het vormen van deze groot onderhoudsvoorziening. Op basis van een meerjarig onderhoudsplan worden alle groot onderhoudswerkzaamheden, het kwaliteitsniveau en de bijbehorende jaarlijkse dotatie vastgelegd. Door de jaarlijkse gelijke dotatie zijn er geen fluctuaties van het exploitatiesaldo.
Waar ligt onderbouwing vast:	Onderbouwing ligt vast in het Effect gestuurd beheerplan Civiele Kunstwerken.
Omvang en wijze van stortingen en bestedingen:	De stortingen en onttrekkingen bepalen we bij vaststelling van het Effect gestuurd beheerplan Civiele Kunstwerken en worden daarna verwerkt in de begroting. De kosten voor groot onderhoud worden rechtstreeks ten laste van de voorziening geboekt.
Rentesystematiek:	Geen rente toerekening.
Verwachte looptijd:	Onbepaalde tijd.

Onderhoudsvoorziening gemeentelijke gebouwen	
Type voorziening:	Onderhoudsvoorziening
Beleidsdoel:	Het groot onderhoud van de gemeentelijke accommodaties brengt jaarlijks grote kosten met zich mee. Wanneer we de middelen direct beschikbaar zouden stellen via budgetten in de begroting dan resulteert dat in grote fluctuaties van het rekeningsaldo. Daarom is gekozen voor het vormen van deze groot onderhoudsvoorziening. Op basis van een meerjarig onderhoudsplan worden alle groot onderhoudswerkzaamheden, het kwaliteitsniveau en de bijbehorende jaarlijkse dotatie vastgelegd. Door de jaarlijkse gelijke dotatie zijn er geen fluctuaties van het exploitatiesaldo.
Waar ligt onderbouwing vast:	Onderbouwing ligt vast in het beheerplan Onderhoud gemeentelijke gebouwen 2024-2034.

Omvang en wijze van stortingen en bestedingen:	De stortingen en onttrekkingen bepalen we bij vaststelling van het beheerplan Onderhoud gemeentelijke gebouwen 2024-2034 en worden daarna verwerkt in de begroting. De kosten voor groot onderhoud worden rechtstreeks ten laste van de voorziening geboekt.
Rentesystematiek:	Geen rente toerekening.
Verwachte looptijd:	Onbepaalde tijd.

Onderhoudsvoorziening groen	
Type voorziening:	Onderhoudsvoorziening
Beleidsdoel:	Het groot onderhoud van het groen in de openbare ruimte brengt jaarlijks grote kosten met zich mee. Wanneer we de middelen direct beschikbaar zouden stellen via budgetten in de begroting dan resulteert dat in grote fluctuaties van het rekeningsaldo. Daarom is gekozen voor het vormen van deze groot onderhoudsvoorziening. Op basis van een meerjarig onderhoudsplan worden alle groot onderhoudswerkzaamheden, het kwaliteitsniveau en de bijbehorende jaarlijkse dotatie vastgelegd. Door de jaarlijkse gelijke dotatie zijn er geen fluctuaties van het exploitatiesaldo.
Waar ligt onderbouwing vast:	Onderbouwing ligt vast in het Effect gestuurd beheerplan openbaar groen Ouder-Amstel 2024-2034.
Omvang en wijze van stortingen en bestedingen:	De stortingen en onttrekkingen bepalen we bij vaststelling van het Effect gestuurd beheerplan openbaar groen Ouder-Amstel 2024-2034 en worden daarna verwerkt in de begroting. De kosten voor groot onderhoud worden rechtstreeks ten laste van de voorziening geboekt.
Rentesystematiek:	Geen rente toerekening.
Verwachte looptijd:	Onbepaalde tijd.

Onderhoudsvoorziening openbare verlichting	
Type voorziening:	Onderhoudsvoorziening
Beleidsdoel:	Het groot onderhoud van de openbare verlichting in de openbare ruimte brengt jaarlijks grote kosten met zich mee. Wanneer we de middelen direct beschikbaar zouden stellen via budgetten in de begroting dan resulteert dat in grote fluctuaties van het rekeningsaldo. Daarom is gekozen voor het vormen van deze groot onderhoudsvoorziening. Op basis van een meerjarig onderhoudsplan worden alle groot onderhoudswerkzaamheden, het kwaliteitsniveau en de bijbehorende jaarlijkse dotatie

	vastgelegd. Door de jaarlijkse gelijke dotatie zijn er geen fluctuaties van het exploitatiesaldo.
Waar ligt onderbouwing vast:	Onderbouwing ligt vast in het Effect gestuurd beheerplan Openbare Verlichting.
Omvang en wijze van stortingen en bestedingen:	De stortingen en onttrekkingen bepalen we bij vaststelling van het Effect gestuurd beheerplan Openbare Verlichting en worden daarna verwerkt in de begroting. De kosten voor groot onderhoud worden rechtstreeks ten laste van de voorziening geboekt.
Rentesystematiek:	Geen rente toerekening.
Verwachte looptijd:	Onbepaalde tijd.

Onderhoudsvoorziening wegen	
Type voorziening:	Onderhoudsvoorziening
Beleidsdoel:	Het groot onderhoud van de wegen in de openbare ruimte brengt jaarlijks grote kosten met zich mee. Wanneer we de middelen direct beschikbaar zouden stellen via budgetten in de begroting dan resulteert dat in grote fluctuaties van het rekeningsaldo. Daarom is gekozen voor het vormen van deze groot onderhoudsvoorziening. Op basis van een meerjarig onderhoudsplan worden alle groot onderhoudswerkzaamheden, het kwaliteitsniveau en de bijbehorende jaarlijkse dotatie vastgelegd. Door de jaarlijkse gelijke dotatie zijn er geen fluctuaties van het exploitatiesaldo.
Waar ligt onderbouwing vast:	Onderbouwing ligt vast in het Effect gestuurd Beheerplan Wegen.
Omvang en wijze van stortingen en bestedingen:	De stortingen en onttrekkingen bepalen we bij vaststelling van het Effect gestuurd Beheerplan Wegen en worden daarna verwerkt in de begroting. De kosten voor groot onderhoud worden rechtstreeks ten laste van de voorziening geboekt.
Rentesystematiek:	Geen rente toerekening.
Verwachte looptijd:	Onbepaalde tijd.

Pensioenverplichtingen politieke ambtsdragers	
Type voorziening:	Voorziening voor verplichtingen
Beleidsdoel:	In de Algemene pensioen- en uitkeringswet politieke ambtsdragers (Appa) is vastgelegd dat (gewezen) politieke ambtsdragers pensioen opbouwen. De gemeente moet voorzien in deze pensioensopbouw.

Waar ligt onderbouwing vast:	Jaarlijks maken we per bestuurder, zittend en gewezen, een berekening. De som van alle berekeningen bepaalt hoe hoog deze voorziening moet zijn.
Omvang en wijze van stortingen en bestedingen:	Op basis van de berekening wordt de voorziening op peil gebracht. Wanneer gedurende het jaar (ex-)bestuurders met pensioen gaan of overlijden dan vindt een verrekening met de voorziening plaats.
Rentesystematiek:	Geen rente toerekening.
Verwachte looptijd:	Onbepaalde tijd.

Voorziening bomencompensatie	
Type voorziening:	Door derden beklemde middelen met een specifieke aanbestedingsfunctie
Beleidsdoel:	De herplanting van gekapte bomen voor het zoveel mogelijk in stand houden van het bomenbestand.
Waar ligt onderbouwing vast:	Deze voorziening is gevormd uit de in 2017 van Rijkswaterstaat ontvangen middelen voor compensatie van gekapte bomen in relatie met de A9. De eerder ontvangen middelen uit het herplantfonds De Nieuwe Kern zijn ook ten gunste van deze voorziening gebracht.
Omvang en wijze van stortingen en bestedingen:	In de eerste begrotingsaanpassing 2021 is besloten dat gedurende een periode van vier jaar een onttrekking plaatsvindt van jaarlijks € 55.000. Dit om het groenonderhoud gedurende deze periode gedeeltelijk te bekostigen.
Rentesystematiek:	Geen rente toerekening.
Verwachte looptijd:	Onbepaalde tijd.

Voorziening organisatie ontwikkeling	
Type voorziening:	Voorziening voor verplichtingen.
Beleidsdoel:	Deze voorziening is gevormd voor de frictiekosten die ontstaan bij de organisatie ontwikkeling van onze gemeente in 2023.
Waar ligt onderbouwing vast:	In de 2 ^e Burap 2023 is opgenomen dat in het kader van organisatieontwikkeling frictiekosten zijn ontstaan die doorlopen in 2024 en 2025. Vanwege voorschriften zijn de totale kosten in 2024 en 2025, € 165.000, geheel in 2023 genomen en gestort in de voorziening frictiekosten.

Omvang en wijze van stortingen en bestedingen:	Vanwege voorschriften zijn de totale frictiekosten in 2024 en 2025, € 165.000, geheel in 2023 genomen en gestort in de voorziening frictiekosten. In 2024 wordt € 101.000 onttrokken en in 2025 € 64.000. De voorziening wordt daarna opgeheven.
Rentesystematiek:	Geen rente toerekening.
Verwachte looptijd:	De voorziening wordt opgeheven in 2025.

Voorziening verlofsparen	
Type voorziening:	Voorziening voor verplichtingen.
Beleidsdoel:	In de Cao voor gemeentebambtenaren zijn afspraken over spaarverlof gemaakt. Met spaarverlof krijgen medewerkers de mogelijkheid om bovenwettelijke vakantie-uren opzij te zetten voor later. Voor de gespaarde uren dient een voorziening aangelegd te worden zodat daaruit de gespaarde uren uitbetaald kunnen worden. Spaarverlof is onbeperkt geldig maar moet bij uitdiensttreding opgenomen worden.
Waar ligt onderbouwing vast:	Jaarlijks bepalen we aan de hand van de personeel- en salarisadministratie welke medewerkers gebruik maken van spaarverlof. Op basis van het aantal gespaarde uren maken we per medewerker een berekening wat de kosten zijn van uitbetaling. Het totaal van deze berekeningen bepaalt hoe hoog deze voorziening moet zijn.
Omvang en wijze van stortingen en bestedingen:	Op basis van de berekening wordt de voorziening op peil gebracht. Uitbetalingen van het spaarverlof verrekenen we met deze voorziening.
Rentesystematiek:	Geen rente toerekening.
Verwachte looptijd:	Onbepaalde tijd.